

146

UCHWAŁA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 4 lutego 2011 r.

zawierająca uzasadnioną opinię w sprawie niezgodności z zasadą pomocniczości projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do norm handlowych (KOM(2010) 738 wersja ostateczna)

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, po rozpatrzeniu projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do norm handlowych (KOM(2010) 738 wersja ostateczna) stwierdza, że projekt ten nie jest zgodny z zasadą pomocniczości, o której mowa w art. 5 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Projekt ten narusza zasadę pomocniczości ze względu na brak uzasadnienia umożliwiającego Sejmowi, jako izbie parlamentu narodowego, kontrolę projektowanych przepisów upoważniających Komisję Europejską do wydawania aktów delegowanych (art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, TfUE) i aktów wykonawczych (art. 291 TfUE). Sprzeciw Sejmu budzi również upoważnienie Komisji do wydawania aktów wykonawczych w sytuacji, gdy Parlament Europejski i Rada nie przyjęły rozporządzenia ustalającego tryb, w jakim państwa członkowskie mają sprawować kontrolę nad przyjmowaniem przez Komisję tych aktów (art. 291 ust. 3 TfUE).

1. Sejm zgłasza zastrzeżenia dotyczące niesporządzenia przez Komisję uzasadnienia dotyczącego zgodności z zasadą pomocniczości przepisów projektu rozporządzenia upoważniających Komisję do przyjmowania aktów delegowanych (art. 290 TfUE) i aktów wykonawczych (art. 291 TfUE), co stanowi naruszenie art. 5 Protokołu (nr 2) w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności (Protokół nr 2). Uzasadnienie zgodności projektu aktu ustawodawczego z zasadą pomocniczości pełni kluczową rolę w toku kontroli przez parlamenty narodowe przestrzegania tej zasady, gdyż umożliwia im poznanie i ocenę argumentów przesądzających za przyjęciem, w projektowanym akcie, określonych rozwiązań. Uzasadnienie unijnego aktu prawnego umożliwia też kontrolę jego legalności przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w trybie skargi na nieważność (art. 263 TfUE), którą może wnieść parlament narodowy. Sejm stoi na stanowisku, że Komisja, nie wskazując powodów przemawiających za uznaniem zgodności z zasadą pomocniczości przepisów projektu rozporządzenia, upoważniających ją do uchwalania aktów delegowanych i aktów wykonawczych, naruszyła art. 5 Protokołu nr 2.

Zastrzeżenia Sejmu budzi przede wszystkim niewskazanie przez Komisję kryteriów decydujących o tym, czy dane elementy regulowanej dziedziny norm handlowych dla produktów rolnych są istotne, czy stanowią elementy nieistotne. Podział ten odgrywa kluczową rolę z punktu widzenia projektu rozporządzenia, gdyż stosownie do art. 290 ust. 1 TfUE istotne elementy danej dziedziny mogą być regulowane wyłącznie przez akt ustawodawczy, przyjmowany przez Parlament Europejski i Radę, natomiast akt delegowany, uchwalany przez Komisję, może dotyczyć tylko nie-

istotnych elementów danej dziedziny. Co ważne, przekazanie Komisji danej dziedziny do regulacji w formie aktu delegowanego, który jest aktem nieustawodawczym (art. 289 ust. 3 TfUE), powoduje, że objęta nim materia nie będzie podlegać kontroli sprawowanej przez parlamenty narodowe w zakresie ich zgodności z zasadą pomocniczości. Z tego względu przepisy projektu rozporządzenia określające dziedziny, w których Komisja będzie uprawniona do wydawania aktów delegowanych, wymagają szczególnie wnikliwej kontroli pod kątem ich zgodności z zasadą pomocniczości oraz restryktywnej interpretacji, w celu wykluczenia przyszłych, uznaniowych działań Komisji, wyłączonych spod kontroli parlamentów narodowych.

Sejm odnotowuje również, że art. 290 ust. 1 TfUE wymaga, by przekazywane Komisji uprawnienia do wydawania aktów delegowanych były wyraźnie określone co do ich celu, treści, zakresu i czasu obowiązywania. Uprawnienia te powinny być zatem sformułowane w sposób jasny, precyzyjny i szczegółowy, przy ustaleniu granic, których akty te nie mogą przekraczać. Tymczasem wiele norm kompetencyjnych projektu rozporządzenia upoważnia Komisję do przyjmowania, w czasie nieokreślonym, ogólnych przepisów dotyczących norm handlowych dla produktów rolnych. Przykładowo, Komisja będzie mogła w tej drodze m.in. przyjmować i zmieniać wymogi dotyczące ogólnej normy handlowej dla produktów rolnych (art. 112c), uchylać normy handlowe dla produktów rolnych (art. 112e), zmieniać definicje i nazwy handlowe produktów rolnych (art. 112f ust. 3) oraz określać próg tolerancji dla produktów rolnych, którego przekroczenie będzie powodować, że jego partia będzie niezgodna z normą handlową (art. 112g). Ze względu na tak szeroką konstrukcję norm kompetencyjnych, upoważniających Komisję do wydawania aktów delegowanych oraz brak uzasadnienia wskazującego, dlaczego regulowane w nich dziedziny norm handlowych dla produktów rolnych dotyczą ich nieistotnych elementów, Sejm uznaje, że projekt rozporządzenia narusza zasadę pomocniczości.

2. Sprzeciw Sejmu budzi również upoważnienie Komisji do wydawania aktów wykonawczych (art. 291 TfUE) w sytuacji, gdy powierzony państwom członkowskim tryb kontroli nad ich przyjmowaniem jest obecnie nieznany. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady, które, zgodnie z art. 291 ust. 3 TfUE, ustali sposób sprawowania przez państwa członkowskie kontroli nad wykonywaniem przez Komisję uprawnień wykonawczych, nie zostało dotychczas uchwalone.

Marszałek Sejmu: *G. Schetyna*